

2026.gadā svinēsīm -

ĀDAŽU VIDUSSKOLAI - 40

ĀDAŽU PAMATSKOLAI (6.KLASĪGĀ/7. KLASĪGĀ/8. KLASĪGĀ) - 100

ĀDAŽU PAGASTSKOLAI - 155

Draudzes skola

Līdz 1919.gadam

Pagastskola

Līdz 1927. gadam

Pamatskola

No 1927. – 1986.gadam

Vidusskola

No 1986. gada

Vidusskolas sākumskola

No 2019. gada

1

**1866. gada 19. februārī, pēc Krievijas impērijas Baltijas provinču pagastu pašvaldības likuma pieņemšanas, pagasta pašvaldībai bija pienākums turpmāk rūpēties par skolēnu izglītšanu, un nu radās vajadzība darbā pieņemt skolotus cilvēkus, kuri mācētu rakstīšanas, rēķināšanas un citas izglītības prasmes nodot tālāk skolēniem. zemnieku brīvprātības Kurzemē zemē un Vidzemē tika pieņemti arī likumi par zemnieku bērnu pamatizglītību. Tie paredzēja dibināt divu veidu skolas - pagastskolas un draudzes skolas (draudzes skolas pastāvēja tikai Vidzemē).*

**Draudzes skolas bij pagastskolu turpinājums. To kurss bij trīsgadējs. (Mācības priekšmeti: latviešu un krievu valoda, rēķināšana, ģeometrija, vēsture, dabas zinātnes, reliģija, zīmēšana, dziedāšana un rokdarbi. Pret atsevišķu atlīdzību vēl pasniedza vācu. franču valodu un mūziku). Mācības atsevišķās klasēs notika kopā zēniem un meitenēm. Tautas apgaismošanas ministrijas vienklašīgās laukskolās kurss bij ne mazāks kā trīsgadējs, bet divklašīgās piecgadējs.*

Latviešu sieviete (1931) Brante, Lilijs

1., 2., 4. att. https://www.adazi.lv/wp-content/uploads/2021/05/Adazi_gramata_elektroniska_versija-2021.30.04.pdf

3.att. Ādažu baznīca un vecā skola. (Ādažu vsk foto arhīvs)

Ādažu draudzes skolas (darbojās līdz 1919.gadam) ēkas veidols atbilst tā laika Vidzemes lauku celtniecības stila iezīmēm. Gulbūve, jumta veidolā tiek izmantota «lāčpakaļa», slēgoti logi, krāsns apkure.

▲ Ādažu baznīca
20. gs. 20.–30. gados.
(No autores personiskā
arhīva)

◀ Trūkst dokumentālu pierādījumu, bet veci ļaudis stāsta, ka šajā nelielajā namiņā Lielā Baltezers krastā 18. gs. atradusies pirmā Ādažu draudzes skola. Ādažu mācītāja A. Perlbaha ģimene pie bijušās skolas ēkas. 20. gs. 30. gadi. (No Ādažu muzeja krājuma)

Ādažu pagastā 19. gadsimta vidū darbojās piecas draudzes skolas – Ādažu, Meņģeles (Carnikavas), Remberģes, Vesterotes un Berģes skola. 1884./1885. mācību gadā Ādažu Gaujas muižā pie skolotāja D.Grīnmaņa mācījās 33 zēni un 32 meitenes. Pirms 1. pasaules kara Ādažu pagastā bija 4 pagastskolas un draudzes skola.

*Ādažu pagastskolu uzcēla 1870. (1872.) gadā, darbojās līdz 1926.gadam. (sk. attēlus)
 *1923. gada 1. aprīlī "Izglītības Ministrijas Mēnešrakstā" uzskaitītas **Ādažu pagasta pamatskolas:**
Ādažos (1.–5. klase, 3 klašu telpas, 103 skolēni, 3 skolotāji).

https://www.adazi.lv/wp-content/uploads/2021/05/Adazi_gramata_elektroniska_versija-2021.30.04.pdf
<https://adazubildes.blogspot.com/2019/10/pamatskola.html>

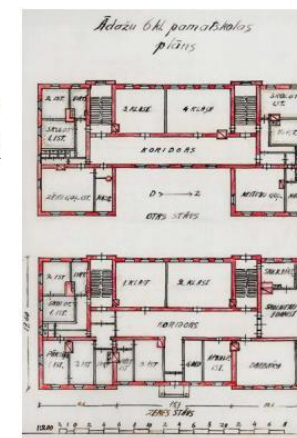
Ādažu pagastskolas/pamatskolas ēkāšs veidols liecina jau par lielāku materiālu ieguldījumu būvniecībā. Izmantots sarkans ķieģelis. Var izmantot mansarda telpas. Ekai raksturīga racionalitāte – neizmanto vairs jumtā «lāčpakaļu», slēgtus logus. 3 krāšņu apkure, 3 mācību klašu telpas.

3

➤ P. Kundziņa zīmētais skolas plāns. (LVVA, 6637. f., 3. apr., 281. l., 2. lp.) Zemes stāvā izvietotas divas klases, divi dzīvokļi – skolotājam un skolas pārziņim, darbnīca, skolēnu virtuve un ēdamistaba. 2. stāvā – divi skolotāju dzīvokļi, divas klases, zēnu un meiteņu gulamistabas

* **Pēc brīvības** cīņu beigām jaunajā Latvijas valstī viss bija jāveido no jauna. Jāceļ un jāatjauno skolas, jāraksta jaunas mācību grāmatas, jo līdzšinējās bija vācu vai krievu valodā. 1919. gada 8. decembrī pēc Tautas padomē pieņemtā likuma par tautas izglītību Latvijā tika ieviesta **sešgadīgā pamatskola**. Līdz pat 1927. gadam Rīgas apriņķa Ādažu pagastam bija jāuzņemas rūpes par piecām pamatskolām (agrākajām draudzes skolām) un 12 tās skolotājiem. Ādažos bija 5 klasīgā skola un telpas nepietika sešklasīgās skolas darba organizācijai.

* 1926. gada "Iekšlietu Ministrijas Vēstnesis" (Nr. 43, 07.09.1926.) ziņo, ka skolas ēkai piešķirts arī īpašs valsts aizdevums – 6000 latu. Pārējie līdzekļi pagastam bija jārod pašam. Tā paša gada maijā tika likts pamatakmens jaunai skolas ēkai Ādažu centrā.

* Ādažu jauno skolu uzcēla apmēram viena gada laikā un iesvētīja **1927. gada 11. septembrī**.

* Ādažu pamatskolas autors ir **Pauls Kundziņš** (1888– 1983) – latviešu arhitekts, etnogrāfs un Latvijas Universitātes profesors.

* Laika gaitā skolas celtnie iegūst paplašinātu 2. un piebūvētu 3. stāvu.

https://www.adazi.lv/wp-content/uploads/2021/05/Adazi_gramata_elektroniska_versija-2021.30.04_.pdf

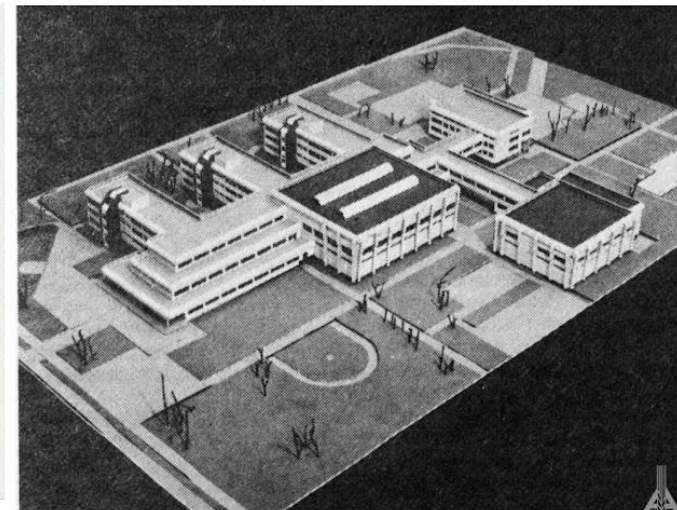
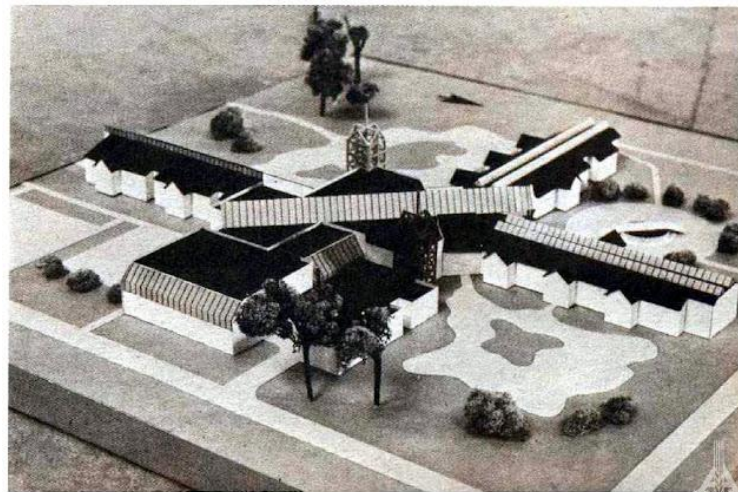
https://lv.wikipedia.org/wiki/Carnikavas_pils

Skola projektēta atbilstoši laikmeta skolu celtniecības iezīmēm –simetriska, akcentēti sānu būvķermeņi, gaiši, plaši logi, paaugstināts sadzīves komforts tā laika izpratnē. Stūra virsmās izmantots rusta atdarinājums, izmantoti 4 Carnikavas pils/muižas kapiteļi. Laika gaitā tiek pārbūvēts fasādes otrais un trešais stāvs – tādejādi iegūstot papildus telpas.

4

1.att. «Šeit atradīsies skola» – norāda Ādažu vidusskolas celtniecības projekta vadītājs **Jānis Tikmers** un Ādažu astoņgadīgās skolas direktors **Fēlikss Circenis**. 1984. (Ādažu vsk. foto arhīvs)

Vizuālā tēla izmaiņas maketos:

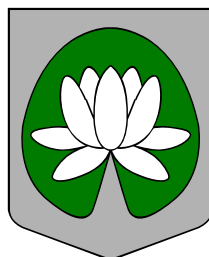
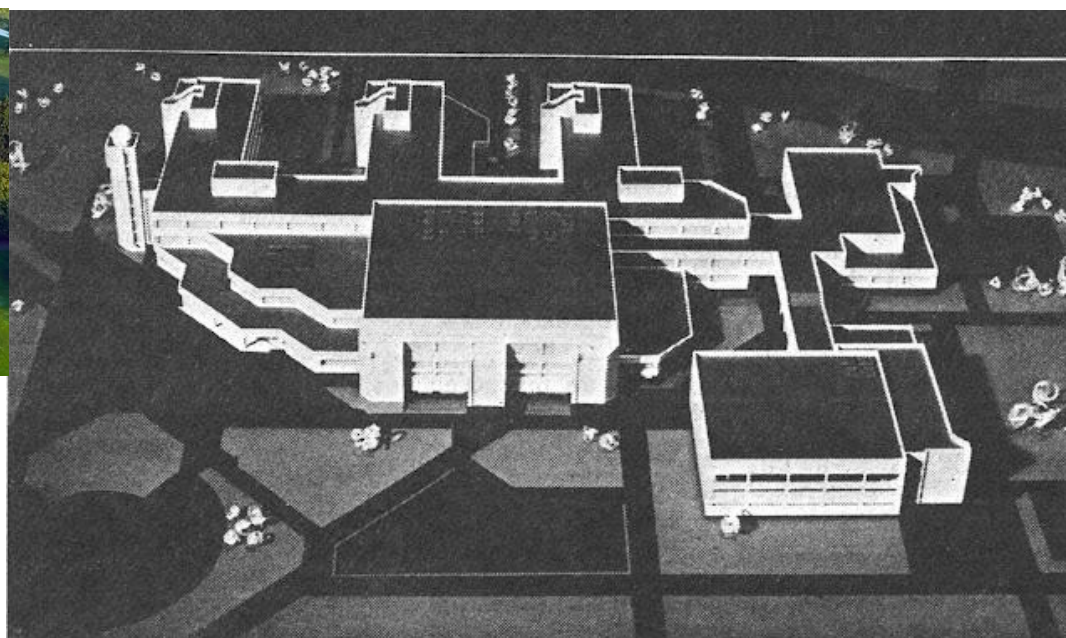
2.att. Skola ar 1300 vietām Ādažos. Vad. arh. L.Skuja (*viens no konkursa piedāvājumiem*), SAVU, 1985.10.20 Zvaigzne, IVARS STRAUTMANIS

3.att. Skolas makets 1984.gads. Arh. V.Fjodorovs. **NĀKOTNES SKOLA, 1984.10.02**
Rīgas Balss, Šabads, J. 5.att. Skolas maketa galīgais variants.

Arh. V.Fjodorovs, apzaļumošana I.Alsīņa.

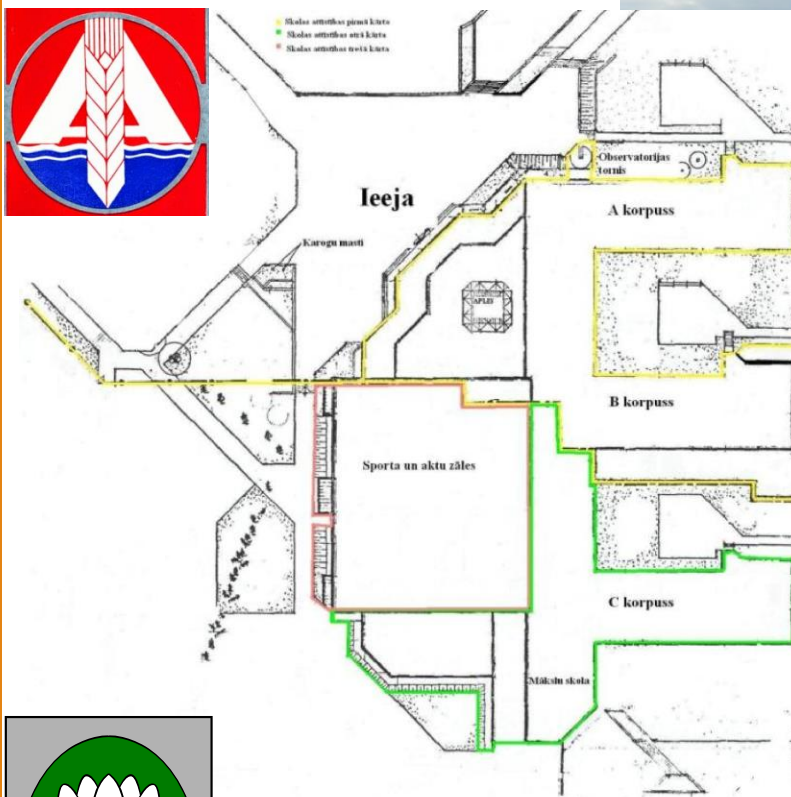
2 projektos (1., 2.att.) redzama konceptuāli atšķirīga pieeja būvapjomu izkārtojumam un orientācijai telpā. (2., 3.att.) Maketi sniedz iespēju izvērtēt arī V.Fjodorova koncepcijas izmaiņu. Pārveidota centrālā ieejas daļa un ir jau observatorija, kas ēkai piešķir dinamiku un izteiksmīgumu no dažādiem rakursiem.

<https://adazubildes.blogspot.com/>

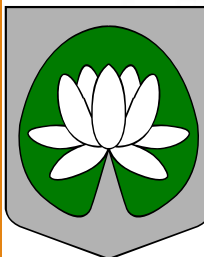
4

Ādažu vidusskolas atklāšana notiek 1986. gada 1.septembrī. Būves autors **Vitālijs Fjodorovs**. Celtniecībā piedalās daudzi ādažnieki. Direktors **Jānis Tīkners** (1986-2006). Sākumā nodoti ekspluatācijā A un B korpusi, mācības uzsāk 902 skolēni.

1987.gada 1.septembrī nodod ekspluatācijā C mācību korpusu.

Ādažu vidusskolas kopējā teritorija ir 8,01 hektāri. Skolas ēkas platība ir 12320 m², bet kopa ar sporta centru, kuru arī skola izmanto -16185 m²

4

1988. gada 14. oktobrī atklāja astronomisko observatoriju

Ādažu vidusskolā atklāja astronomisko observatoriju, kur ar teleskopa reflektora palīdzību bija iespēja lūkoties zvaigznēs. Svinīgais atklāšanas pasākums pulcēja visu toreizējo Latvijas PSR skolu vadības pārstāvjus, kā arī ievērojamākos astronomijas zinātnes pārstāvjus. Periodika.lv

1989. skolas karoga mastā plīvo Latvijas karogs

1999.gada 29.decembrī nodod sporta un aktu zāles.

2004. skolas karoga mastā plīvo Eiropas Savienības karogs

2006.gada 15. septembrī atklāj Sporta centra centru ar peldbaseinu.

2016.gadā observatorijas tornim piestiprina skolas emblēmu

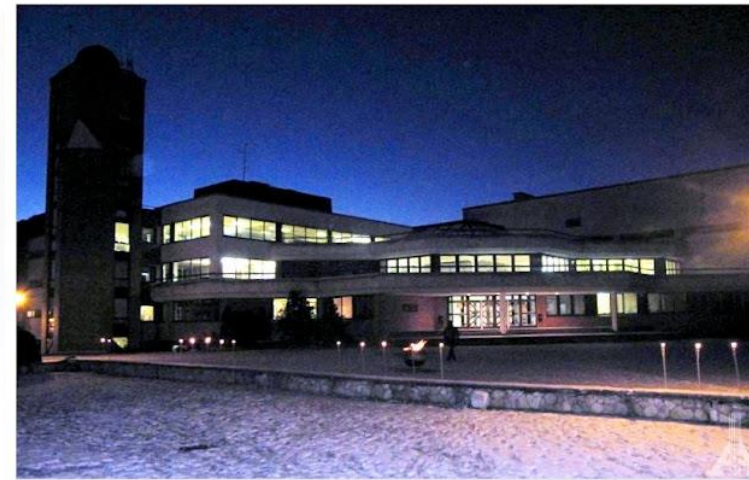
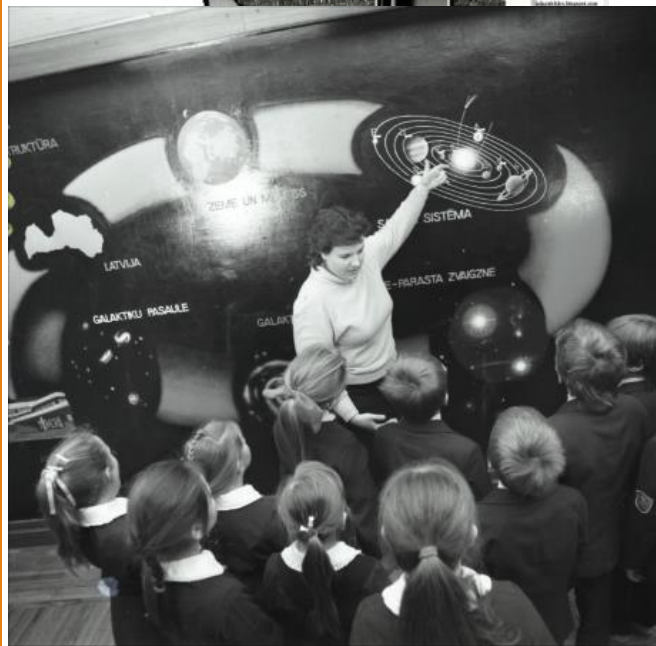
2017.gada 29. septembrī atklāj Ādažu vidusskolas atjaunoto observatoriju.

2022. skolas karoga mastā plīvo Ukrainas karogs

Atjaunošana ir skolas vecāku – entuziastu – iniciatīva, kas tapusi, pateicoties Ādažu novada iedzīvotāju un viņu draugu ziedojumiem, biedrībai "Ādaži velo", kā arī Ādažu novada domes atbalstam.

"Projekta ideja aizsākās vēl pirms 2014. gada, jo Ādažu vidusskolas atbalsta biedrības kontā vairāk nekā gadu katru mēnesi parādījās neliela ziedojuma summa ar norādi – observatorijas atjaunošanai. Izrādījās, ka šis ziedotājs ir Ādažu vidusskolas skolēnu tētis, sirdī ģeogrāfs. Biedrība uzrunāja šo ziedotāju Andri Bukovski un uzsāka ceļu uz observatorijas atjaunošanu," stāsta Ādažu vidusskolas atbalsta biedrības pārstāve Dace Bāliņa. <https://www.buvbaze.lv/ru/articles/1324-atklas-adazu-vidusskolas-atjaunoto-observatoriju.html>

Ādažu vidusskolas observatorijas torņa dominante skolas kompleksam piešķir īpašu kompozicionālu akcentu labi kontrastējot ar pārējiem kompleksa elementiem.

Atklāta atjaunotā Ādažu vidusskolas observatorija

5

Projektu metu konkursā «Jauna skolas ēka Ādažos» tiek iesniegti 2 projekti, kas piedalās sabiedriskajā apspriešanā.

Gala rezultātā, tehniskā projekta izstrādī sāk projekta grupa, kuras projekta devīze ir LIIN0000.

2019.gada 1. septembris – atklāj Baltijā vismodernāko sākumskolu – Ādažu sākumsskolu, mācības sāk 678 bērni. (direktors **Ceslavs Batņa**). Izmaksas vairāk nekā 15 miljoniem eiro.

1.att. 2014.gada maijs. Kapsulas iemūrēšana jaunās Ādažu sākumskolas pamatos. Ādažu vidusskolas direktore **Dace Dumpe** un Ādažu novada domes priekšsēdētājs **Māris Sprindžuks**. Ādažu vidusskolas mājas lapas arhīvs.

2.att. 2018.gads. Jaunās Ādažu sākumskolas celtniecības process. Projekta vadītāja **Solvita Vašilevska**. (S.Vašilevskas foto arhīvs)
<https://www.adazunovads.lv/iv/media/5424/download?attachment>
<https://sejops.lvnet.lv/6768307/viena-no-modernakajam-skolam-baltija-atklata-adazu-sakumskola>

Metu konkurss “Jauna skolas ēka Ādažos”

Būvprojekts «Jauna skolas ēka Ādažos»:

- **1.kārtai** (mācību telpas, 32 klases, 7405 m²)
– 10 528 882,5 EUR
- **2.kārtai** (sporta zāle, 1442 m²)
– 1 728 989,00 EUR
- **3.kārtai** (speciālo priekšmetu kabineti, 1603 m²)
2 203 272,95 EUR

2019.gada 1. septembris – Zinību dienā atklāj Baltijā vismodernāko sākumskolu, mācības sāks 678 bērni. (direktors Česlavs Batņa) vairāk nekā 15 miljoniem eiro tapusi Ādažu sākumskola.

<https://sejas.lvnet.lv/6768307/viena-no-modernakajam-skolam-baltija-atklata-adazu-sakumskola>

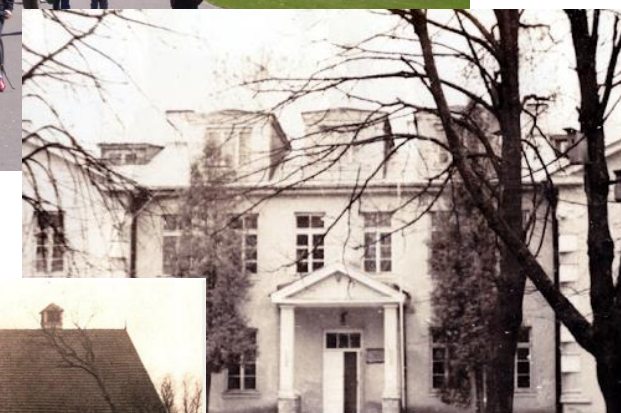
<https://www.cfla.gov.lv/lv/media/5705/download>

- Skolas 1. un 2. (galveno) kārtu būvniecību uzsāka 2018. gadā un pabeidza 2019. gadā. (projekta vadītāja Solvita Vasiļevska)
- 2020. gadā tika uzsākti 3. kārtas darbi ar specializēto kabinetu iekārtošanu, kuri pabeigti 2022. gadā.

https://lv.wikipedia.org/wiki/%C4%80da%C5%BEu_s%C4%81kumskola

Klašu telpu kompleksu izkārtojums rada viegluma izjūtu, ko paspīlgtina korpusu krāsu akcenti. Sporta kompleksā un skolas ieejas korpusa apjomi labi kontrastē ar pārējiem kompleksa būvapjomiem, kas labi iekļaujas vidē.

ĀDAŽU VIDUSSKOLAS/SKOLAS VIZUĀLĀ TĒLA PĀRMAIŅAS 2024.

1

2

3

4

5

